

GARAI HÍRADÓ

2018. március

Kiadja a Garai Önkormányzat

TARTALOM

Polgármesteri gondolatok.....	1. old.
Településfejlesztési, köznevelési, nemzetiségi-ügyek, kulturális és sport bizottság tájékoztatója.....	2. old.
A Horvát Nemzetiségi Önkormányzat hírei.....	3. old.
A Német Önkormányzat hírei.....	5. old.
A Roma Nemzetiségi Önkormányzat hírei.....	7. old.
Növekvő pályán a mezőgazdaság.....	8. old.
A Garai Nemzetiségi Óvoda és Bölcsőde hírei.....	8. old.
A Garai Ifjúsági Táncsoport hírei.....	9. old.
Egyházi egypercesek.....	10. old.
Garai KSE hírei.....	11. old.
Anyakönyvi hírek.....	11. old.

POLGÁRMESTERI GONDOLATOK

Kedves Garai Lakosok!

Szeretettel köszöntöm Önöket idén először a Garai Híradó hasábjain. Húsvéti időszakban írom a cikket és bevallom, hogy számtalan gondolat és érzés kavargó bennem, mint polgármesterben és mint keresztény emberben.

Húsvét a keresztény világ legnagyobb ünnepe. Krisztus kereszthalálát és feltámadását ünnepeljük, és a kettőt nem lehet elválasztani, még akkor sem, ha az első része kellemtelen. Hiszen ez az életünkben is így működik, minden területen. Küzdelmek lemondások és áldozatok nélkül nincs eredmény, még akkor sem, ha erről hajlamosak vagyunk megfeledkezni. Emberi természetünkből fakadóan vagy türelmetlenségből, mi alig kezdünk bele valamibe, mindjárt eredményeket akarunk felmutatni. Alig indulunk el valahova, máris célba szeretnénk érni. Pedig mindenhez idő kell és türelem.

Húsvét. Az új élet, az új kezdet ünnepe. De az ünnepet megelőzi a negyven napos böjt, mely alatt felkészülhetünk az ünnepre, nem csak testileg, de lelkileg is. Húsvét misztériumát, Isten és ember kapcsolatát Ady Endre csodálatosan fogalmazta meg: „A húsvét a vallás ünnepe. A vallás ad híveknek megnyugvást, hitet, feltámadást és mennybéli üdvösséget, nagypéntek pedig adja az emberi dokumentumok dokumentumát, a keresztre feszítés igazságát, az apostolság tanulsága-

it... Oh, boldogok a hívők, kik ma sírnak, zokognak, de tudják, hogy már holnap este hallelujázni fognak”.

Az emberi dokumentumok dokumentuma nagypéntek. Azok az emberek, akik néhány napja még ruháikat terítették Jézus elé az útra és Hozsannáztak, most veszettül követelik keresztre feszítését. A sok csodatétel, betegek meggyógyítása, kenyérszaporítás, mind elfelejtve. -"Feszítsd meg Őt!" -ordítja a tömeg. Milyen sokszor ismétlődik ez meg az életben. Elég egy hamis állítás, egy hazugság, egy sejtelmes sztori és máris nem számít, hogy előtte mennyi jót tett az illető, a nép a fejét követeli. Hányszor szembesülünk azzal, hogy emberek nem a józanész alapján döntenek, hanem a sértettségük, az érzelmeik, mások véleménye alapján. Ami még rosszabb, hogy ha rájönnek téves döntésükre, akkor is ragaszkodnak hozzá. Sőt! Ha valaki lejáratásáról van szó, akkor még az ellenséggel is hajlandóak szövetkezni, mint a farizeusok a gyűlölt rómaiakkal. A cél érdekében bármire képesek. Ugye ismerős a kép?! Ez Húsvét emberi oldala. Ezt kellett elszenvednie még a Megváltónak is. De harmadnapra jön a feltámadás, ami lemossa a hazugságot, visszaadja a becsületet, és felszínre hozza az igazságot.

Húsvét a remény ünnepe. Amikor nehéz helyzetben vagyunk, amikor nagyon egyedül érezzük magunkat, amikor minket is igaztalanul bántanak, jusson eszünkbe, hogy a

borult ég fölött mindig kék van. Mert a nagypéntek sötét-ségén átragyog a feltámadás fénye. De az első lépést a fény felé nekünk kell megtenni. Nem várhatunk mindig más segítségére, nem várhatunk mindig Istent. A döntés a mi kezünkben van, hogy siránkozunk a sötétben vagy elindulunk a fény felé.

Az elején azzal kezdtem, hogy sok gondolat kavargó ben-nem keresztényként. Mert ma még írhatok a keresztény ün-nepről, Húsvétról, de vajon gyerekeim, de pláne unokáim is írhatnak, beszélhetnek majd róla? Aggodalommal figyelem a világban, főleg Európában zajló eseményeket. El lehet ba-gatellizálni a bevándorlás káros hatásait, de attól még a tény tény marad, a migráció valós veszélyt jelent kultúránkra, hagyományos értékeinkre, kereszténységünkre és gazdasá-gunkra is. Ehhez nem kell közgazdásznak lenni, hogy lássuk, hova vezetnek ezek a folyamatok. Azok az európai országok, melyeknek lakossága egyre jobban elöregedik és gond a nyugdíj előteremtése is, hogy fognak eltartani több milliő bevándorlót? Mert munkahely nem lesz több.

Ha nézzük a kulturális és vallási különbséget, nehéz elkép-zelni a békés egymás mellettélést. Ennek jelei már többször megmutatkoztak, a különböző erőszakos bűncselekmények révén. Az Unió vezető politikusai évek alatt nem találtak vá-laszt a migrációs válságra, és a jelenlegi ötleteik is legfeljebb ideig-óráig jelentenek megoldást. Azt gondolom, hogy ha azt a pénzt, amelyet itt fordítanak a bevándorlók ellátására és segítségére, mégis csak oda kellene vinni, a szülőhazájuk-ban segíteni Őket, hogy ne keljenek útra és ott helyben tud-janak boldogulni. Semmivel sem kerülne többre, sőt megme-rem kockáztatni, hogy kevesebbe, mint így.

Most mondhatják, hogy én, a falusi polgármester, mit fog-lalkozok ezzel az üggyel? Lehet, hogy igazuk van. De úgy gondolom, hogy nem hallgathatok, nem folytathatok struccpolitikát, sem polgármesterként, sem keresztényként. Mert rossz nézni, ahogy Európa feladja múltját, kultúráját, identitását. Most már világos, hogy miért nem kerülhetett be az Unió alkotmányába a keresztény múlt. Aggodalmam oka pusztán annyi, hogy szeretném, ha unokáink is a harang szavára ébrednének, mint ahogy ősünk, és mi magunk is, nem pedig a műezsin hangjára. Akik ismernek, tudják, hogy

mennyire fontosnak tartom a Garán élő nemzetiségek ha-gyományainak és identitás tudatuknak a megmaradását, mert ezek a gyökerek, a megtartó erők a jelenben és a jö-vőben is. Európa is jobban tenné, ha egy idegen kultúra és vallás helyett inkább a kontinensen élő őshonos nemzetisé-geket és kisebbségeket támogatná és erősítené.

Polgármesterként nem hallgathatok a választásokról sem. Elkeserítő, amit a mai politikai életben tapasztalok. Mint-ha ismétlődne a történelem. Tényleg ide jutottunk, hogy választási programok helyett megelégszenek emberek a nihillel? Vagy az is lehet program, hogy nincs program? Végül is meg van ennek az előnye is! Nincs program, nincs mit számon kérni! De Krisztus urunk mondása jut eszem-be: „Gyümölcsöikről ismeritek fel őket”. /Máté 7;12/ Polgár-mesterként van összehasonlítási alapom, hogy mit kapott a településünk 2002-2010 és mit 2010-2018 között az éppen országgló kormányoktól. Nem fogok idézetekbe, hogy mit ígértek és mit valósítottak meg belőle politikusaink. Az első időszakban összesen 142.329.790,- Ft támogatás érkezett községünkbe a pályázatok révén. Ez a szám 2010 és 2018 kö-zötti időszakban 632.952.579 Ft, melyhez szándékosan nem adtam hozzá a szennyvízcsatornázásra nyert több mint 1 milliárd forintot, illetve azokat a támogatásokat, melyeket az egyházak nyertek. Úgy gondolom, hogy így is beszédes két szám ez. Az elnyert támogatások tetemes részét a kerékpá-rút teszi ki, mely 238.390.000,- Ft, de jelentős az orvosi ren-delő felújítására, valamint a csapadékvíz elvezetésére nyert 50-50 millió Ft, valamint a humán kapacitás fejlesztésére nyert 59.423.170,-Ft. Jelentős összeget, 44.000.000,- Ft-ot nyertünk a művelődési ház szigetelésére és fűtés korszerűsít-sére, valamint 29.000.000,- Ft-ot a hivatal tetőjének felújít-ására. Ezen felül kisebb összegű pályázatokat is nyertünk, rendezvényekre, biztonságtechnikai és informatikai eszkö-zökre, szociális tűzfára. Azt gondolom, hogy a számok ön-magukért beszélnek.

Kívánok mindenkinek áldott Húsvétot, szereteteik körében töltött, boldog ünnepet!

Tisztelettel:

Faa Béla

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI, KÖZNEVELÉSI, NEMZETISÉGI-ÜGYEK, KULTURÁLIS ÉS SPORT BIZOTTSÁG TÁJÉKOZTATÓJA

A Településfejlesztési, Köznevelési, Nemzetiségi-ügyek, Kul-turális és Sport Bizottság feladat- és hatásköréhez kapcso-lódóan az alábbi tájékoztatót adja a lakosságnak az elmúlt időszakban elvégzett önkormányzati feladatokról:

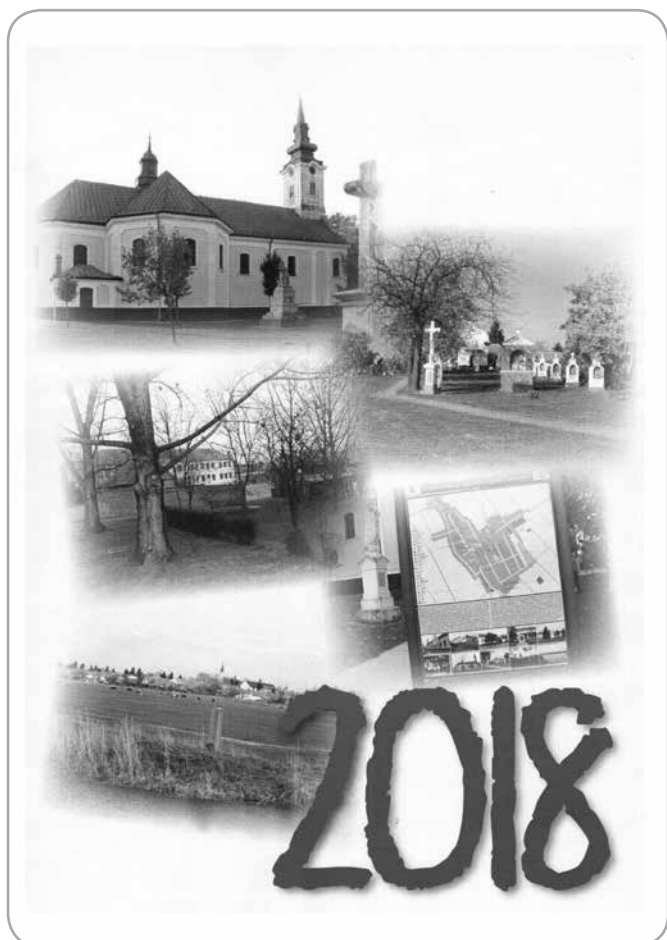
- Putterer Antal és Putterer István felajánlásával a Zrínyi utca árkaiból kitermelt föld is elhordásra került,
- az önkormányzat hókéjével Varga József a márciusban leesett havat társadalmi munkában eltúrta,

- a fenyők kivágása baleset- és problémamentesen befe-jeződött,
- a régi óvoda utcai homlokzatának felújítása megkezdő-dött,
- folyamatban van a Vasútsor és a Csátaljai út bekötő út-ján a bozót- és cserjeirtás.

Kertész Ferenc
elnök

A HORVÁT NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

Az elmúlt időszakban a szokásos három nagy rendezvényen túl három maradandó bunyevác tárgyi emléket is sikerült megvalósítani, így mindjárt ezzel kezdjük beszámolóinkat.

Első alkalommal készítettünk falinaptárt a községről, a garai bunyevác kötődésű tárgyi emlékekről, a néptánc-csoportokról, zenekarról, az óvodás és iskolás horvát tanulókról, a bunyevác ünnepekről, rendezvényekről. A nagyméretű színes falinaptáron minden hónap egy-egy, adott évszakra, időszakra jellemző témát dolgoz fel fényképeken, idézettel és alul a naptár résszel. A naptár részen jelöltük mindazokat a garai bunyevác jeles napokat, amelyeket néhai Barity Etelka néni gyűjtött össze füzetecskéjében. A falinaptárt az Emberi Erőforrások Minisztériuma Támogatáskezelőjének (EMET) pályázati támogatásával valósítottuk meg 150 példányban a budapesti „Croatica” kiadó nyomdájában. Köszönjük mindazoknak, akik fényképeket küldtek hozzá. A naptárakat a „Materice” ünnepségen osztottuk ki a megjelent bunyevác családoknak.

„Garai Bunyevácok” felirattal lézergravírozott tollakat készítettünk, amelyeket szintén a Materice ünnepségen osztottunk szét a résztvevőknek.

Régi vágya volt a garai Bácska Tamburazenekarnak egy saját CD lemez megjelentetése. Nemzetiségi önkormányzatunk felkarolta a kezdeményezést, önerőből és az Emberi Erőforrások Minisztériuma Támogatáskezelőjének (EMET) támogatásából a zenekarral közösen meg tudtuk valósítani a

„Garska tambura” (Garai tambura) című CD kiadását. A CD 15 régi, már elfeledett garai bunyevác népdalt tartalmaz néhai Babity Jásó, a népszerű garai hegedűprímás zenekara által játszott nóták-

ból, mint ahogy a CD mottója is megfogalmazza: „Ahogyan bunyevác elődeink énekeltek”. A dalok kiválasztásában sokat segített Krékity István tanár úr, aki annak idején rendszeresen játszotta ezeket a nótákat. A hangfelvételeket és a

kiadást szintén a „Croatica” kiadónál végeztük. Zenészeink december elején három teljes napot töltöttek el a pesti stúdióban a hangszer- és az ének felvételekkel. Utána el kellett készíteni a borítót és a zenekari tagokat, valamint a dalokat, dalszövegeket bemutató füzetecskét. Nem is gondoltuk, hogy mindez milyen sok időt és erőfeszítést vesz igénybe. A felvételeket a zenekar jelenlegi tagjai (Bende Erhard és Edmond, Filákovity Mladen, Marosi János) készítették Agatics Kityo (aki egyben Babity Jásó unokaöccse) és Barity Zorán harmonikások közreműködésével. A zenekar első alkalommal a garai Bunyevác Prélón mutatta be a CD-t és betekintést nyújtott a felvételek „kulisszatitkaiba” is. A CD megvásárolható Bende Erhard zenekarvezetőnél.

2017. december 16-án közreműködtünk a harmadik Adventi gyertyagyújtás megszervezésében, amelyen a garai horvát tagozatos óvodások és iskolások adtak műsort. Az óvodások és az iskolások karácsonyi és a téli évszakhoz kötődő horvát verseket és népdalokat adtak elő. Karácsonyhoz kötődően részt vettünk az általános iskola horvát projektnapján is. Nemzetiségi Önkormányzatunk karácsonyi ajándéksomagot állított össze minden horvátos tanulónak, az óvodai horvát csoportnak pedig bútor elemeket vásároltunk.

2017. december 17-én megünnepeltük a bunyevác anyák és apák napját (Materice i oci). Rákos Patrik, a Garai Nemzetiségi Általános Iskola tanulója köszöntötte az édesanyákat és az édesapákat. Az ünnepi asztalnál Vuity Elek és neje Jelica foglaltak helyet. Krékity István érdekes előadást tartott a tambura és a horvát népzene történetéről és tájegységeiről

Dalmáciától Isztrián, Szlavónián és Gradistýn át a Bácskáig. A Dusnoki Horvát Asszonykórus ehhez kapcsolódó népdalokat énekelt. Azt követően a bácsalmási „Zora” táncscsoportot kértük fel egy bunyevác koreográfiára. Minden résztvevőt vacsorával láttunk vendégül, a jó hangulatról a Bácska Tamburazenekar gondoskodott.

A garai bunyevác családoknak 70 db 2018. évi országos horvát évkönyvet vásároltunk és osztottunk szét az ünnepek között.

2018. február 3-án megtartottuk a garai Bunyevác Prélót. A Préló műsorában ismét a garai „négy generáció” szerepelt. Az óvodások bunyevác gyermektáncokat vittek színpadra Miri és Jadri tetica irányításával. Az általános iskolások bunyevác táncokat adtak elő. Kettinger Viktória és Boglárka a „Ne dirajte mi ravnicu” című népszerű horvát népdalt énekelték el. A Garai Ifjúsági Táncscsoport a bunyevác nagy szvitet, a Bunyevác Hagyományőrző Táncscsoport a Momacko kolót adta elő. Köszönjük a táncscsoport vezetőit, Kurta Angéla, Antal Anita

és Zsolti szorgalmas munkáját, minden fellépőnek a szép műsort, a Bácska Tamburazenekarnak a jó hangulatot és a már említett CD bemutatót.

2018. február 8-án a horvát nyelvtanárok (Szmilya és János) közreműködésével idén is autóbuzsós kirándulást szerveztünk a Garai Nemzetiségi Általános Iskola tanulóinak a Mohácsi Busójárás népi hagyományainak megismerésére. Sajnos tanulóink ezúttal a hatnapos rendezvény egyetlen esős napját fogták ki, így nem volt olyan tartalmas programjuk.

2018. február 17-én a Bunyevác Hagyományőrző Tánccsoport és a Bácska Tamburazenekar Bácsalmáson vendégszerpelt a helyi Nagyprelón. Bunyevác nagyszívet adtak elő nagy sikerrel. A bálát is a mi zenészeink játszották a híres Sárga Csikó vendéglőben.

2018. március 3-án megszerveztük a hagyományőrző Férfi Prélót. Emlékeink szerint még egyszer sem tartottuk ilyen zord időben ezt a március eleji rendezvényt. Az ízletes birkapörkölt és a jó hangulat azonban kárpótolta azokat, akik „elcsúszkáltak” a kakasbálba. Szerbiai és horvátországi barátaink is eljöttek. Az idősebbek visszaemlékezése alapján az idén 30 éves jubileumot is ünnepeltünk a bál mai formájában (előtte az Ady utcai kocsmában szervezték húshagyó kedden). A mesterszakácsok Kricskovics Joci, Gunity István, Bakai Tamás, Fehér Milán, Varga Pisti és fia Énok, valamint Antal Sándor voltak, akik hat birkából főzték a finom pörköltet. A szervezői munka oroslán részét az idei évben is Kubatovics Mátyás vállalta magára. A jó hangulatról a Bácska Tamburazenekar gondoskodott. A rendezvényt megtisztelte az egyik vezető szerbiai napilap (Dnevnik) újságírója is, így egész Szerbiában olvashattak egyedi hagyományunkról.

A hölgyekről sem feledkeztünk meg. 2018. március 9-én nőnap ünnepséget szerveztünk klubhelyiségünkben.

Megköszönjük minden kedves vendégünk részvételét, segítőink közreműködését a rendezvényeken, a tombola fel-

ajánlásokat. Köszönjük a községi képviselőtestületnek, hogy rendelkezésünkre bocsátotta a művelődési házat.

A község minden lakosának kellemes Húsvéti ünnepeket kívánunk!

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat

A NÉMET ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

Egy pillanatra visszatekintünk az elmúlt 2017-es évre. December 28-án a „Vaskúti Németek Kulturális Egyesülete” évzáró rendezvényre hívott meg bennünket. A karácsonyi ünnepek családi hangulatát varázsolták elő a visszaemlékezésekkel, ünnepi köszöntőkkel, a régmúlt hagyomá-

nyainak felelevenítésével, de a vacsora utáni jókedv már a farsang hangulatát idézte. Előkerült a gombos harmonika, a vastag népdalgűjteményes kötet, vidám dalokkal és táncokkal töltöttük az időt a késő esti órákig.

Január 13. Pécs – Kodály központ: Az idei évben itt rendezték meg a német önkormányzatok országos gálaműsorát, ahol ismét az év legsikeresebb kórusait, táncsoportjait, fúvós együtteseit láthattuk. Az előadás után a nagyteremben hangulatos svábbál volt. Egy héttel később január 20-án volt a garai Svábbál. A mulatozást a legkisebbek, az óvodások műsora vezette be, akik nagy lelkesedéssel mutatták be táncaikat. A közönség örömmel fogadta őket, nagy tapsal köszönte meg műsorukat. Ezután népdalokat adott elő a „Vaskúti Németek Kulturális Egyesületének” kórusa. Mindannyian izgatottan vártuk a táncsoportok új koreográfiájának bemutatóját, melyet Kishegyi Simon úr állított össze, és együtt táncolt a két iskolai csoport, néhány óvodás és az ifúsági táncsoport. Biztosan mindenki egyetért, aki csak látta

a műsort, hogy a csoportok olyan lendületesen, csodálatos összhangban adták elő ezt a vidám új táncot, hogy elvarázsolták vele a közönséget. Még akkor is tartott a tapsvihar, amikor a zenekar belekezdett a nyitó táncba, és a csoport

tagjai a közönségből felkért párokkal nyitották meg a bált. A gyönyörű műsor megalapozta a jó hangulatot, mely tartott a hajnali órákig. Ezt a képek is bizonyítják. Köszönet minden szereplőnek és minden felkészítőnek.

Február 20-án került megrendezésre a német nyelvű vers- és prózamondó verseny, mely a korábbi években mindig

márciusban volt. Most a megyei verseny már március elején volt, így nem jutott annyi idő a felkészülésre, mint korábban. Közben az influenzajárvány is elért sok felkészülőt. Ezek ellenére, amint a képen láthatják, szép számmal volt szereplő, aminek nagyon örültünk. A háromtagú zsűrinek – Heffner Hedvig, Náda Józsefné, Wéber Jánosné – nem volt könnyű dolga, hiszen egy plusz feladat vállalásáról kellett döntenük. Köszönjük munkájukat. Köszönet a felkészítő nevelőknek, a gyerekeknek és az őket elkísérő hozzátartozóknak, akik az ítéletidővel dacolva is fontosnak érezték, hogy jelenlétükkel biztassák gyermeküket.

Nem sokkal később, március 7-én Baján az MNÁMK-ban volt a megyei vers- és prózamondó verseny, ahol tanulóink szépen szerepeltek. Közülük májusban Budapestre mehet két tanuló (Poszpisl Tímea és Faa Benedek Máté) az országos versenyre. Az iskola híreiben szerepelnek az eredmények, de szeretnék megemlíteni egy olyan eredményt is, amit az iskola aktivitásának köszönhetünk, de nekünk is nagy örömet jelent. Az idei évben az Országos Német Önkormányzat által meghirdetett német nemzetiségi rajzversenyre beküldött rajzok értékelésénél az egyik garai gyerek alkotását különdíjban részesítette a zsűri, ami azt jelenti, hogy a Parlamentben megrendezendő kiállítás rajzai között ott lesz Molnár Karolina Nina alkotása, melynek megnyitójára meghívást kapott a tanuló is. Gratulálunk nektek gyerekek és köszönjük a felkészítőknak!

Az idő rohan, alig múlt el a karácsony, meg a márciusi tél, a gyereksereg már a húsvéti nyuszt lesi. Húsvéti projektnapra készülnek az iskolában, várják a tavaszi szünetet. Bízunk abban, hogy nem kell „hónyuszt” építeni, és hogy néhány tavaszi virág is előbújik a langyos levegőben. Mindenkinél áldott, békés ünnepeket kívánunk.

In unserem Bericht bedanken wir uns beim Kulturverein der Waschkuter Deutschen für die Einladung am 28-ten Dezember zu dem lustigen Abend, wo wir uns alle sehr wohl gefühlt haben. Weiterhin berichten wir von der Landesgala, und Schwabenball in Fünfkirchen, und dann natürlich vom lustigen Garaer Schwabenball. Wir bedanken uns bei allen Auftretenden, beim Chor, und allen Tänzern, die mit dem lustigen Programm die gute Stimmung einleiteten. Wir bedanken uns für die Mühe der Vorbereitungen. Am 20. 02. war der deutschsprachige Rezitationswettbewerb in der Garaer Bibliothek. Am 07. 03. wurde der Wettbewerb auf Komitatsebene im Bajaer Deutschen Bildungszentrum organisiert, wo unsere Kinder auch erfolgreich teilnahmen, zwei von ihnen dürfen im Mai nach Budapest zum Landeswettbewerb fahren. Die LDU organisierte ein Zeichnungswettbewerb auf Landesebene im Thema: Leben der Deutschen Nationalitäten. Die Jury bewertete auch die Zeichnung eines Garaer Mädchens mit einem Sonderpreis. Im Parlament wurde eine Ausstellung von den besten Zeichnungen organisiert, zu dessen feierliche Eröffnung auch das garaer Mädchen eingeladen worden ist. Kaum ist Weihnachten rum, steht schon Ostern vor der Tür. Wir wünschen allen Einwohnern ein gesegnetes, frohes Osterfest.

Német Önkormányzat Gara

A ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

A roma nemzetiségi önkormányzat az idei évben február 17. napján rendezte meg a hagyományos roma bált. Három táncsoport mutatta be színvonalas műsorát. Köszönetet szeretnénk mondani minden résztvevőnek, vendégnek, hogy jelenlétükkel megtisztelték a rendezvényünket.

Egy kis betekintés a múltból a húsvét időszakába:

„A cigányság vallásosságát, szokásait általában a környezet tradíciói alakítják. Az esztendő ünnepeinek megtartása egyben a közösség összetartozás-tudatának és a családi kapcsolatoknak az erősítését is szolgálja. A cigányság számára Krisztus halálának és feltámadásának ünnepe hasonlóan nagy jelentőségű, mint a karácsony.”

A magyarországi cigány közösségek hagyományában megtaláljuk a húsvéti nagyböjtöt (noha manapság vidéken már sok cigány család azt mondja, a nagy szegénységben nincs sok nap, amikor ne böjtölnének, s örülnek, ha főzni tudnak a családjuknak – tehát nem mindenhol ragaszkodnak mereven a szigorú böjt hagyományához).

A cigány családokban szombatkorán hozzákezdenek a hagyományos húsvéti ételek főzéséhez, sütéséhez: savanyított káposztalevélbe töltött káposztás húst, füstölt sonkát, sült húst, rántott húst, pörköltet, tyúkhúsleves készítenek. A magyarországi cigány közösségekben a káposzta, akár töltött, akár paradicsomos formájában, mindenütt fellelhető az ünnepi asztalon is – sokfelé libabegyébe kolbász húst töltenek, azt füstölik fel és főzik meg a húsvéti festett tojások mellé.

A cigányoknál a köszöntők kiemelt szerepet töltenek be mind a húsvéti, mind a karácsonyi ünnepkörben. Ekkor a köszöntés kötelező és általában szerencsekívánságot tartalmaz, viszont a szövegek alkalmazkodnak az illető ünnep

jelleghéhez. Általában a férfiak mondják a köszöntőt, és minél szebb köszöntőt mond valaki, annál nagyobb lesz a tekintélye a közösségben. A húsvéti ünneplés kötelező része a zene és a tánc is (kivéve az olyan neoprotestáns egyházakhoz csatlakozott cigány közösségekben, ahol nem elfogadott a tánc).

A legjellemzőbb köszöntő:

„Érjétek meg a Húsvétot sok esztendőben, szerencsésen, egészséggben, jobb módon, mint idáig! Valamikor szegényrendű voltam, de nézzetek reám, mivé váltam: Isten akaratából megújultam és bővelkedem áldásában! Egyszer a rengeteg erdő közepén megtalálkoztam egy vénséges vénemberrel, aki nem volt más, mint a drágalátos Szent Isten, fölismertem őt. Volt a kezében egy üveg víz, és ő meglátta azt, és szólított engem.

- Gyere csak fiam! Add ide azt a vizet!

Odaadtam neki, és a Szent Isten megvarázsolta.

- Öntsél magadra a vízből! – biztatott akkor.

Én loccsintottam magamra, és megújultam, mint a tavaszi fa. És most bekopogok minden cigányhoz, és azt mondom nekik:

- Ha ebből a vízből öntök tireátok, megújultok és szerencsések lesztek, és gazdag lesz a ti egészségetek!

- Úgy adja az Isten!”

„Eljött a szép húsvét reggele, Feltámadásunk édes ünnepe. Ünnepelő ruhákba öltöztek a fák, Pattognak a rügys, s virít a virág. A harang zúgása hirdeti ünnepet, egy kismadár dalol a zöld rétek felett.” Kellemes húsvéti ünnepeket!

Roma Nemzetiségi Önkormányzat Gara

NÖVEKVŐ PÁLYÁN A MEZŐGAZDASÁG

Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter tartott fórumot Garán, február 12-én. A rendezvény egyik célja az volt, hogy tájékoztassák a vendégeket az elmúlt nyolc esztendő legfontosabb mezőgazdasági változásairól és eredményeiről. A miniszter kiemelte: az előttünk álló időszak nagy kihívása lesz az ágazatban lezajló digitalizáció, a modern technika segítségével azonban tovább növekedhet a mezőgazdaság teljesítménye.

A fórum előtt Zsigó Róbert államtitkár, Baja és térsége országgyűlési képviselője, valamint Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter sajtótájékoztatót számolt be a rendezvény célkitűzéseiről. – Szeretnénk összegezni a 2010 óta tartó időszak mezőgazdasági fejlődését – mondta Fazekas Sándor. – Az ágazatot sikerült növekedési pályára állítani, közel 70 ezer új munkahely létesült, a termelés a másfélszeresére emelkedett. Az eredmények alapján Európa három leggyorsabban fejlődő

mezőgazdasága között van a miénk. A fórum fontos része, hogy a közös agrárpolitikáról a gazdák is elmondják a véleményüket.

A miniszter hozzátette: Gara jelentős mezőgazdasági területen fekszik, az elért sikerekhez pedig az itteni gazdák is hozzájárultak. – Ez az első alkalom, hogy az önök szép településén járok. Köszönöm a meghívást Zsigó Róbertnek és Faa Béla polgármester úrnak.

Sokan emlékeznek még, hogy milyen volt a mezőgazdaság és az ország állapota 2010 előtt – mondta Zsigó Róbert országgyűlési képviselő. – A térségünket voltaképpen a gazdák a vállukon viszik előre. Tartalmas nyolc esztendő van mögöttünk, ezért is fontos beszélnünk a mezőgazdaság jövőjéről. Ebben a legjobb partnerek a gazdák – tette hozzá az államtitkár.

A rendezvénytér szinte teljesen megtelt, az előadás végén pedig a gazdák is feltehették kérdéseiket a miniszternek.

A GARAI NEMZETISÉGI ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE HÍREI

Az óvodai nevelés

Több évszázados múltat tekint vissza az óvodai nevelés. Az első óvoda megjelenése Brunszvik Teréz nevéhez fűződik, amelyet 1828-ban alapított. Intézete (és az azt követők is) nem a mai értelemben vett óvodák voltak, hanem kisgyermekiskolák. Széles körű elemi oktatás folyt itt.

Bezerédj Amália nevéhez kötődik az első falusi kisdudóvó létrehozása, amelyet 1836-ban alapította uradalmi cselédek gyermekei számára. Egy óvó- és egy „segédnő” foglalkozott itt a 40-60 főnyi gyermekcsoporttal.

Hogy ma mit is jelent az óvoda, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja határozza meg:

„Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézmé-

nye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. **Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció.** Az óvoda közvetlenül segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.”

Intézményünkben, a törvényben felsorolt funkciók mellett, fontos megemlíteni a nemzetiségi nevelést. Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hiszen az intézményben 2 különböző népcsoport kultúrájával találkozhatnak a gyermekek. A gyermekek játékosan ismerhetik meg a nyelvet, a hagyományokat. Fontos leszögezni, hogy ez nem

egyezik az iskolai nyelvtanulással. Az óvodapedagógusok igyekeznek különböző projektek során a gyermekek tudását bővíteni (Szüreti bál az óvodában, Márton-nap, Adventi időszak, Mikulás, Karácsony, a falu báljai, Farsang, Macinap, Március 15., a Víz világnapja, Húsvét, a Föld napja, Anyák napja, Évzáró és a Ballagás). Az idei évben is sor került környezetünk modernizálására, amely a Garai Önkormányzat illetve a Német és a Horvát Önkormányzat segítségével történt meg. A csoportszobákba részben új bútorok kerültek, a játéktárunk is bővült, illetve az óvónők szakmai fejlődése is folyamatos. Az idei tanévtől a német csoportok korosztály bontása megtörtént, amely szerint létrejött egy kis-középső és egy középső-nagy csoport. Természetesen az óvónénik az életkori sajátosságoknak megfelelően nevelik a csoportjukat, irányítják a szociális, érzelmi, és értelmi nevelésüket, a fejlődésüket alapvetően szolgáló játékos tevékenységüket. Számukra is kiderül, hogy bár nagyjából azonos életkorú gyermekekkel dolgoznak, az egyéni különbségek, képességek, mégsem egyformák közöttük.

Jelenleg 60 óvodásunk van, a 2 német csoportban 40 gyermek, a horvát csoportban pedig 26. Az intézménybe folyamatos a felvétel, ám a beiratkozás április és május között lesz. A beiratkozáshoz néhány hasznos információ:

- Az óvoda a gyermek 3 éves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki harmadik életévét a felvételtől számított félévén belül tölti.
- A nyolcadik életévét még nem töltötte be.
- Testileg és szellemileg egészséges, szobatiszta, közösségben történő nevelésre alkalmas, a sajátos nevelési igényű vagy tartós beteg gyermekek esetében, amennyiben a szakértői bizottság úgy rendelkezik, hogy integrálható.

Intézményegységünk szeretettel várja az új óvodásokat, bölcsődéseket, külön nyílt napot nem tartunk. De gyermek bármikor betekintést nyerhet az óvodai, bölcsődei mindennapokba, találkozhat az óvónőkkel, nevelőkkel hétköznapiakon.

Egy kis ízelítő az óvodai életünkből

Az óvoda lehetőséget ad a mindennapokban arra, hogy a gyermekek különböző ingereken keresztül, kötetlen formában megismerhessék a világot. Erre kiemelném 3 projektünket. A hagyományokkal összekötve farsangi bált tartottunk óvodánkban február 16-án. A gyermekek beöltözhettek jelmezbe, kipróbálhatták magukat, szuperhősként, hercegnőként, különböző állatok bőrébe bújva, foglalkozásokban. A gyermekek ezen életszakaszában a legfontosabb a JÁTÉK, ehhez fontos, hogy a képzelőerejüket is használhassák. A mulatság tökéletes alkalom volt erre is, amelyet egy süteményezéssel zártunk a szülőknek köszönhetően.

A telet búcsúztatva március elsején Macinapot tartottunk, ahol az összes gyermek macival érkezett. Igaz, hogy a medve február másodikán bújjik ki a barlangból, de abban az időszakban a bál projektekre készülünk, ezért inkább március elsején a tavasz első napját ünnepeljük a medvékkel, bízva a tavasz eljövételében. Ezt a napot nagyon szeretik a gyermekek, hiszen minden a medvéről szól, a játékok, a mesék, a dalok, édességek, és egy otthonról hozott kedvenc plüssmackó a biztonságérzetet és a jókedvet növeli a gyermekekben. Minden projektünknel igyekszünk a gyermekeket bevonni az életkorukhoz megfelelő szinten. Így került sor egy kardcsattogós csatára március 14-én. A gyermekek saját környezetükben, játékaikkal, társaikkal elevenítették fel az 1848-as forradalom és szabadságharc részleteit. Számukra ez csak egy játékot jelentett, de ezzel növelve a nemzeti értékek fontosságát.

GARAI IFJÚSÁGI TÁNCCSOPORT HÍREI

A tavalyi évhez visszakanyarodva a decemberi hónap a csobányolás, a betlehemes pásztorjáték előadásáról szólt. Garán, Baján, Szombathelyen és Bükkön adta elő a „csobányolás csapat”

a Székely Asszonykóruval közösen. Fogadtatása és a szerepjáték előadása is minden alkalommal csodálatos volt, szebbé téve sokak ünnepét Karácsony előtt. A szokás általános leírását, majd a garai történetét, ill. újraélesztését a Bajai Honpolgár decemberi

számában is leadták. Baján a Sétáló utcában a nemzetiségek karácsonyi asztala került bemutatásra. A helyi sváb, bunyevác mellett a bukovinai székely is helyet kapott. Egy hétig nézhették meg az arra járók a karácsonyi terített asztalt, szobabelsőket.

A hagyományossá vált Szilveszteri bálon ismét jó hangulatban búcsúztathattuk az ó évet. A zenekar megválasztása is jól sikerült a dusnoki Zabavna Industrija személyében. Változatos, minden igényt kielégítő zenei repertoárral érkeztek hozzánk. Köszönjük a velünk együtt mulatóknak, hogy eljöttek és tombolát vásároltak. A támogatóknak köszönjük a felajánlásokat, segítségüket.

Új év új naptár nélkül nem is kezdődhet. Kettő is elérhető volt községünkben. A falinaptár a garai közösségekből mutatott be, hirdető a faluból és a környékből kerültek ki. Köszönjük nekik is

a támogatásukat! A lapozós, táncsoportos falinaptár a hónapoknak, évszakoknak megfelelő események fotóival volt díszítve. A farsangi időszak meghívásainak, kihívásaink is eleget tettünk. A sváb bálon három táncsoport adott elő közös koreográfiát. A garai általános iskola német táncsoportja és az általunk vezetett Aprók és Ifjúsági táncsoport közös produkcióját láthatták a bálózók. A koreográfiát betanította és a talpalávalót húzta nekünk Kishegyi Simon barátunk.

A bunyevác Prélón egy általunk régen nem táncolt, Kricskovics Antal koreográfiáját, a Bunyevác szvitet tanultuk be. A Székelybálon egy igazán lendületes és energikus szatmári koreográfiával, ill. az Aprók bukovinai székely táncokkal szórakoztatták a közönséget. Így mindhárom nemzetiség báljában és az odaváló táncos léptünk színpadra. A garai Kakasbál is egyedülálló az országban, azt hiszem a táncsoport repertoárja is az, az amatőr, falusi csoportok közül. Nem találkoztunk még olyan csoporttal, aki többnemzetiségű falujának mindegyik táncát igyekszik megtanulni, bemutatni.

A feszített tempójú és sok munkával járó Farsang után a böjti időszak a pihenésről szól és szólt. A fiúkkal Kakasbálban jártunk. A márciusi forradalom előestéjén Baján fáklyás felvonuláson és táncban vettünk részt. A következő nagy programunk a Húsvéti bál, ahova mindenkit nagy szeretettel várunk a műsorra és a mulatságra is. Majd továbbképzések lesznek a Kárpát-medencét átívelő Csoóri programnak köszönhetően. A kormány által életre keltett program táncsoportoknak, dalköröknek, táncházak szervezőinek nyújt anyagi segítséget. Sikerral pályázott erre a Garai Székelykör Egyesület is, aki az Aprók, Ifjúsági táncsoportok és az Asszonykórus számára tud sok segítséget nyújtani. Élő zenei kíséretet biztosít a fellépésekhez, ill. a nyári (június 25-29.) XII. Garai Népművészeti Tábor (tánc tábor) megrendezései.

Bár még a tavaszi és nyári fellépéscsapatok messze van, ám a próbákon készülünk az újabb felkérések teljesítésére. Gyerekcsoportunkhoz csatlakozott tagjaink néptáncos legényné, ill. leányvározására.

Antal Zsolt

EGYHÁZI EGYPERCESEK

HÁZASSÁG ÉS AZ IDŐ

A házasság: az időtlen szeretet állapota, két embernek végérvényesen egymás számára lefoglalt ideje. Ez az együttes idő nem külső parancs, hanem a szerelem erejéből következik. Aki nem hosszú távra tervez, az rablógazdálkodást folytat a szerelemmel. Aki szeretne mielőbb minél többet „kihozni” szerelméből, az nem szeret igazán, az csak önmagát szereti. Ezzel a „naprakész” vállalkozói mentalitással lehet valaki jó zöldségkereskedő, de a házassága eleve kudarcra ítélt törekvés. Tudom, hogy félünk az „örökre” szótól, mert nem emberléptékű kifejezés. Nincs birtokunkban az idő, hogyan merészkednénk időtlen vállalkozásra. Mindannyian tudjuk, hogy az idő koptat bennünket. Kívülről is, belülről is öregszünk, szerelmünket is fenyegetheti a megszokottság szürkése, az unalom ördöge, vagy egy friss szerelem izgalmas újdonsága. Nem könnyű úgy szeretnünk egymást, ahogyan Jézus szerette az Egyházat. Mi nehezen tudunk olyan halálosan szeretni, mint Ő. Jézus ezért ajánlotta föl segítségét minden szerelmes embernek. Jól tudta, hogy mi csak az Örökkévalóság Urának szerelmünket támogató erejére hagyatkozva lehetünk bátrak örökérvényű szavak kimondására. A szerelem: befogadás. Befogadjuk a Másikat, de nem vendégként, nem egy órára, nem egy napra, nem

néhány hétre, hónapra vagy évre, hanem befogadjuk Őt az életünkbe. A házasság olyan épület, amelyet folyamatosan tatarozni kell. Házasodni azt jelenti: megfelezni a jogainkat és megduplázni a kötelességeinket.

ÉRZELGŐS

Négyévesen azt mondjuk: Anya mindent tud. **Nyolcévesen:** Anya sok mindent tud. **Tizenkét évesen:** Anya nem is igazán tud mindent. **Kamaszkorban:** Anya nem is tud mindent és ciki. **Húszévesen:** Anya kissé ódivatú. **Huszonöt évesen:** Anya ért ehhez! **Harmincöt évesen:** Mielőtt dönténénk, kérdezzük meg anyát. **Ötvenöt évesen:** Bárcsak itt lenne anyja. **Hetvenévesen:** Remélem, voltam olyan jó ember, mint anyja.

EGY MOSOLYÉRT

- Egészen a honfoglalásig vissza tudjuk vezetni a családfánkat - dicsekszik az egyik férfi a másikkal.
- Sajnos barátom, nekünk az összes iratunk elveszett az özönvíz alkalmával.

*Szűcs Tibor
plébános*

GARAI KSE HÍREI

Egy legenda hazatért

Az átigazolási időszak egyik legnagyobb szenzációja egyesületünkhöz kötődik, hogy László Zoltán, ismertebb nevén Müzli, hosszú idő után visszatér nevelőegyesületéhez Garára, és csatlakozik a megye III-as csapathoz.

Müzli a serdülő- és ifjúsági csapatban kezdte Garán, azután 17 évesen felkerült a felnőttek közé. Fél

év játék és 10 rúgott gól után Bajára igazolt a BSK-hoz. Először az ificsapatban, majd a felnőttben játszott az NB II-ben és ott is szórta a gólokat. 1993-ban egy évet Jánoshalmán, majd sokáig Mélykúton focizott, ahol 1996-ban megnyerték a megye I-es bajnokságot. Később Tarsdorfbán, egy kis osztrák faluban játszott évekig, majd Bácsbokodra igazolt.

Aztán pár meccsen pályára lépett Mélykúton és tavaly négy meccsen szerepelt a pesti nagypályás öregfiúk bajnokságban. Emellett több mint egy évtizede meghatározó tagja a bajai kispályás csapatnak a Sugovica-Preceptumnak, és öregfiúk tornákon is rendszeres szereplő. Nem mellékesen fia, László Noel, a Puskás Akadémia játékosa.

- *Tavaly megnéztem a Kunfehértó-Gara meccset, ahol csere nélkül játszott Gara. Úgy éreztem, ha tudok még segíteni, akár csak 1-2 meccsen is, akkor szeretnék újra Garán játszani* - nyilatkozta László Müzli, aki a jánoshalmi kispályás tornán mutatkozott be garai színekben.

László tavasszal nem játszhat együtt Kerecsi

Ferencsel, aki a megye I-es Kecel csábításának engedett és eligazolt tőlünk. A Bajai LSE utánpótlás csapatától Dér Kornél tért haza, akire a kezdőcsapatban számít Császár mester. Térdműtét után Antal Zsolt, Kricskovics Marin, Mózer Gábor, valamint hosszabb itthon tartózkodás után Bacsai Szabolcs is bevezethető lesz a jövőben.

A csapat mellett a vezetőség is tette a dolgát. Taggyűlést hívott össze az elnökség, melyen az elmúlt évek eredményeiről, fejlesztéseiről számoltak be a szurkolóknak. Ekkor kerültek bejelentésre az új igazolások is, valamint a Baráti kör is felélesztésre került és februárban újjá alakult. A sportorvosi vizsgálatok is megtörténtek, amit a gyerekeknél félévente, a felnőtteknél évente kötelező. Ez elég komoly anyagi teherrel jár, ám az alapos vizsgálat után mindenki nyugodtabban sportolhat. Az utánpótlások korosztályai is bővítésre kerültek, újabb gyerekek kerültek bevonásra. A felnőtt és gyerek csapatok felkészülése elég hanyattatott volt. A téli időjárás nem kedvezett a kinti edzéseknek, míg a tornaterembe a felnőttek egyáltalán, a gyerekek pedig csak hetekre nyertek bebocsátást. Így különösebb erőnléti alapozás, taktika felkészülés nem történt. Bízunk a tavaszi jobb időjárásban.

Antal Zsolt

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születtek:

- Rebenszki Flóra Ibolya (an: Hasztentaufel Anita)
- Iring Áron (an: Iring Ivett)
- Hasztentaufal Amira Szkarlett (an: Farkas Alida Ibolya)
- Varga Mia Nikoletta (an: Antal Nikoletta)
- Rebők Gergő (an: Pécsvári Viktória)
- Bogdán Melinda Valéria (an: Braun Szilvia)
- Miklósa Boglárka (an: Antal Orsolya)
- Roboz-Murinyi Mirkó (an: Murinyi Csilla)

IMPRESSZUM

Kiadja: Gara Község Önkormányzata

Megjelenik: negyedévenként

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság

Szerkesztőség és kiadó címe: 6522 Gara, Kossuth út 62.

Felélős szerkesztő: Faa Béla polgármester

Nyomda: Apolló Média Kft., Baja

www.apollomedia.hu

Készült: 800 példányban

MEGHÍVÓ

A Garai Ifjúsági és Aprók Táncsoport szeretettel meghívja
Önt és kedves családját

2018. április 1-jén, vasárnap 19.00

órától a garai Művelődési Házban tartandó ünnepi műsorra
és az azt követő Húsvéti Bálra.

Fel lépnek:

- Tavaszi Hérics Táncsoport, Kelebia
- Iringó Népdalkör
- Pántlika Néptáncsoport Csillaghír Csoportja, Tamási
- Garai Aprók Gyermekek Néptáncsoport
- Biro Roni és zenekara
- Garai Ifjúsági Táncsoport

A műsort követően a bál jó hangulatáról a Retro Feeling gondoskodik.

Báli belépő: 1500 Ft.

Asztalfoglalás és jegyelővétel: Antal Anita (06-70-313-3228).

Műsorjegy: 500 Ft.

A bál teljes bevételét az Aprók és az Ifjúsági Táncsoport céljainak megvalósítására fordítjuk.

Retro feeling